

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce **Ing. Aleše Klaudyho, insolvenčního správce Římskokatolické farnosti Trmice**, se sídlem Děčín I, Masarykovo náměstí 191/18, zastoupeného Mgr. Martinem Kolářem, advokátem se sídlem Děčín, Na vinici 1277/32, proti žalovanému **Ministerstvu kultury**, se sídlem Praha 1, Maltézské náměstí 471/1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 2. 2016, č. j. 9 A 52/2012-55,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí ministryně kultury ze dne 24. 1. 2012, č. j. MK 3326/2012 OLP (dále též jen „rozhodnutí ministryně“). Tímto rozhodnutím byl zamítnut rozklad proti rozhodnutí ministerstva kultury ze dne 27. 7. 2011, č. j. MK 38972/2011 OMG (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byla žalobci uložena pokuta ve výši 40.000 Kč za spáchání přestupku podle § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 71/1994 Sb.“), jehož se žalobce dopustil tím, že na webových stránkách http://www.klaudy.com v době od 10. 1. 2011 až do vydání prvostupňového rozhodnutí nabízel v aukčním prodeji celkem 104 předmětů kulturní hodnoty sakrální povahy, které nebyly v době jejich prodeje opatřeny osvědčením k trvalému vývozu v souladu s § 3 zákona č. 71/1994 Sb. Městský soud svým rozsudkem ze dne 26. 2. 2016, č. j. 9 A 52/2012 - 55, žalobu zamítl.

V odůvodnění napadeného rozsudku městský soud nejprve konstatoval, že skutkový stav byl v projednávané věci zjištěn v potřebném rozsahu a že má dostatečnou oporu ve správním spisu. Nepochyboval proto, že se žalobce dopustil jednání, za které mu byla uložena pokuta, tedy že na svých internetových stránkách v sekci *„Prodej majetku“* v době od 10. 1. 2011 zveřejnil celkem 104 předmětů kulturní hodnoty sakrální povahy z majetku Římskokatolické farnosti Trmice, které nebyly opatřeny osvědčením k trvalému vývozu ve smyslu § 3 zákona č. 71/1994 Sb.; ani sám žalobce nezpochybnil své jednání a fakticky brojil pouze proti jeho právnímu posouzení.

Pokud jde o právní hodnocení věci, městský soud především odmítl jako nedůvodnou námitku, že žalobce nevyvíjel žádnou činnost směřující k prodeji předmětného majetku. Ve shodě se správními orgány uvedl, že k naplnění znaků skutkové podstaty přestupku podle § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 71/1994 Sb., se nevyžaduje aktivní jednání směřující k prodeji daných předmětů, jako je například nabídka prodeje konkrétních předmětů, adresovaná určitému zájemci či zájemcům, nebo následné vyjednávání o podmínkách uzavření kupní smlouvy se zájemcem o koupi. Upozornil, že podle ustanovení § 3 odst. 2 zákona č. 71/1994 Sb., je *nabídkou k prodeji* předmětů kulturní hodnoty z oboru archeologie a předmětů kulturní hodnoty sakrální a kultovní povahy již samotné vystavení těchto předmětů ve veřejných prodejních prostorách, na dražbách a sběratelských trzích, kam patří i internetové stránky; zde městský soud odkázal na shodný názor, vyslovený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2008, č. j. 9 As 95/2007 – 69 (všechna citovaná rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz). Dodal, že je-li žalobce insolvenčním správcem, pak návštěvníci jeho internetových stránek počítají s tím, že v rámci výkonu své činnosti běžně prodává věci náležející do majetkové podstaty úpadce; navíc ani žalobce charakter svých webových stránek nezpochybnil. V souzené věci proto městský soud akcentoval objektivní hledisko, tedy to, jak zveřejnění předmětného majetku navenek působilo na návštěvníky internetových stránek. Skutečnost, že tyto stránky neumožňují realizovat přímý nákup a že je v nich uveden kontakt na žalobce, není pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí podstatná; nejedná se totiž o znaky skutkové podstaty přestupku. Žalobce nebyl sankcionován za to, že uveřejnil odhadní cenu jednotlivých předmětů nebo že evidoval nabídky k jejich koupi ze strany třetích subjektů, nýbrž za to, že tyto předměty nabízel k prodeji, aniž disponoval potřebným osvědčením.

Městský soud dále uvedl, že výklad § 3 zákona č. 71/1994 Sb., neprovedly správní orgány natolik extenzivně, aby bylo možné dovodit, že je vyloučena možnost umístění těchto předmětů kdekoli jinde než v muzeích, na hradech či zámcích (tj. tam, kde lze možnost nabídky prodeje automaticky zavrhnout). Jako neopodstatněnou odmítl městský soud rovněž námitku, že žalovaný blíže neosvětlil rozdíl mezi zveřejněním soupisu majetkové podstaty Římskokatolické farnosti Trmice v insolvenčním rejstříku a zveřejněním téhož soupisu na internetových stránkách žalobce. Uvedl, že již správní orgán prvního stupně srozumitelně podal, že na rozdíl od insolvenčního soudu není žalobce ze zákona povinen na svých webových stránkách (které mají čistě komerční charakter) zveřejňovat majetek z insolvenčního řízení. Závěrem dodal, že ačkoli je účelem insolvenčního řízení prodej majetku dlužníka a přestože samotné zveřejnění soupisu

předznamenává budoucí prodej tohoto majetku, nezbavuje to insolvenčního správce povinností vyplývajících ze zákona č. 71/1994 Sb.

Závěrem městský soud korigoval názor ministryně, která v napadeném rozhodnutí uvedla, že předměty kulturní hodnoty sakrální a kultovní povahy by vůbec neměly být zahrnuty do soupisu majetkové podstaty bez osvědčení potřebného podle § 3 zákona č. 71/1994 Sb. Podle jeho názoru je zahrnutí těchto předmětů do soupisu majetkové podstaty naopak ustanoveními insolvenčního zákona výslovně předpokládáno. Tato dílčí nesprávnost však nezpůsobuje nezákonnost rozhodnutí jako celku, neboť se přímo netýká posouzení deliktního jednání, za které byl žalobce sankcionován. Uložení pokuty současně není ani v rozporu s principy právního státu a zásadami správního řízení a nepochybně směřuje k ochraně veřejného zájmu na řádném dodržování povinností stanovených zákonem č. 71/1994 Sb.

Proti tomuto rozsudku brojil žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností odkazující na důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Stěžovatel v kasační stížnosti především uvádí, že nesprávné právní posouzení věci spočívá v chybném výkladu i aplikaci § 3 zákona č. 71/1994 Sb., správními orgány. Městský soud si pak tento striktní a formalistický výklad osvojil a zcela přehlédl zjevný účel daného zákonného ustanovení, kterým je zamezení *„aktivní a reflektované nabídky obchodování s předměty kulturní hodnoty (...) pokud tyto předměty nejsou opatřeny povolením k trvalému vývozu“*, jak vyplývá z již zmiňovaného rozsudku zdejšího soudu ze dne 9. 10. 2008, č. j. 9 As 95/2007 - 69. V dané věci však k žádnému jednání, které by vedlo k nabídce obchodování, nedošlo. Městský soud zejména přehlédl, že stěžovatel jednal v rámci své funkce insolvenčního správce, tj. funkce, která podléhá průběžnému soudnímu dozoru, vystupoval tedy jako osoba veřejná, jež je při zpeněžování majetku vázána formálními a předem danými zákonnými pravidly (§ 283 až § 295 insolvenčního zákona). Insolvenční správce má pouze tři možnosti, jak prodej realizovat, a to veřejnou dražbu, prodej při výkonu rozhodnutí prostřednictvím okresního soudu a prodej mimo dražbu za podmínek stanovených v příslušném souhlasu insolvenčního soudu. Zveřejněním předmětů kulturní hodnoty na webu neučinil stěžovatel žádný faktický ani právní krok, který by k prodeji těchto předmětů vedl (jako například zveřejnění dražební vyhlášky nebo podmínek prodeje mimo dražbu). V tomto kontextu se proto stěžovateli jeví jako nepochopitelný výrok rozhodnutí ministerstva kultury o tom, že zveřejněním dotčených předmětů došlo k nabídce *„v aukčním prodeji“*. Aukčním prodejem je třeba rozumět prodej v dražbě, kterou není insolvenční správce oprávněn provádět sám; za tímto účelem uzavírá se souhlasem věřitelského výboru smlouvu o provedení dražby s osobou oprávněnou vykonávat činnost dražebníka. Stěžovatel proto shrnuje, že zveřejněním předmětů kulturní hodnoty na svých webových stránkách pouze marketingově připravoval budoucí proces aktivního a právně účinného nabízení předmětů z majetkové podstaty dlužníka k prodeji podle insolvenčního zákona, což je plně v souladu se zákonnými požadavky na výkon jeho funkce (zejména aby bylo dosaženo co nejvyššího výtěžku ze zpeněžení). Stěžovatel tedy neučinil nic jiného, než že seznam majetku v podobě soupisu majetkové podstaty, který je každý insolvenční správce povinen vyhotovit a zveřejnit v insolvenčním rejstříku, zveřejnil rovněž na svých internetových stránkách, aby záměr budoucího prodeje byl znám co nejširšímu okruhu

potenciálních zájemců. S ohledem na výše uvedené proto stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil jak rozsudek městského soudu, tak obě správní rozhodnutí.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se městský soud jasně a srozumitelně vyjádřil k žalobním námitkám (totožným s námitkami rozkladovými) a argumentaci stěžovatele v celém rozsahu vyvrátil. Žalovaný trvá na tom, že ustanovení § 3 odst. 2 zákona č. 71/1994 Sb., bylo interpretováno a aplikováno správně, neboť k naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 71/1994 Sb., dochází již nabídkou k prodeji, čímž se rozumí i vystavení předmětů ve veřejných prodejních prostorách jako jsou tržiště a burzy, internetové stránky, portály, apod. Již povaha činnosti insolvenčního správce přitom naznačuje, že vystavení věcí na jeho webových stránkách v sekci „*Prodej majetku*" k ničemu jinému, než k jejich prodeji nevede. Stěžovatel teprve poté, co bylo zahájeno správní řízení, do webové prezentace doplnil upozornění, že uveřejněný soupis majetku není nabídkou k prodeji. V této souvislosti žalovaný odkazuje na příslušné pasáže napadeného rozsudku, v nichž se městský soud v zásadě ztotožnil s obsahem správních rozhodnutí a akcentoval objektivní hledisko stěžovatelova jednání. Co se týče odkazu na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2008, č. j. 9 As 95/2007 - 69, na ten již přiléhavě reagoval městský soud. Tento rozsudek se dle názoru žalovaného týká sice poněkud odlišného případu, v němž došlo k vystavování předmětů kulturní hodnoty v „kamenné prodejně", nikoli na internetových stránkách jako ve věci nyní souzené, nicméně přesto v rozhodujících parametrech, které vedou k naplnění skutkové podstaty přestupku, panuje mezi oběma případy shoda. Ostatně, sám městský soud vycházel z toho, že v sekci „*Prodej majetku*" byly běžně inzerovány skutečné prodejní procesy, které v souladu s insolvenčním zákonem nakonec vedly ke zpeněžení věcí. Skutková podstata správního deliktu tedy byla naplněna již vystavením předmětů na internetových stránkách stěžovatele, spolu s jejich cenovým ohodnocením. Ze všech výše uvedených důvodů proto žalovaný navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost v celém rozsahu zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

Kasační stížnost není důvodná.

Z výše uvedených skutečností je zřejmé, že mezi účastníky panuje shoda v otázce zjištěného skutkového stavu věci; spornou je výlučně otázka jeho právního posouzení. Úkolem soudu je tedy vyložit pojem „*nabídka k prodeji*", který je součástí skutkové podstaty přestupku dle § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 71/1994 Sb., a to v kontextu definice tohoto pojmu, vyjádřené pro potřeby citovaného zákona v jeho § 3 odst. 2.

Podle § 3 odst. 1 věty před středníkem zákona č. 71/1994 Sb., musí být předměty kulturní hodnoty z oboru archeologie a předměty kulturní hodnoty sakrální a kultovní povahy *nabízené k prodeji* opatřeny osvědčením k trvalému vývozu. Podle § 3 odst. 2 zákona č. 71/1994 Sb., se *nabídkou k prodeji* podle odstavce 1 rozumí i vystavení předmětů ve veřejných prodejních prostorách, na dražbách a sběratelských trzích.

Podle § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 71/1994 Sb., se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že *při prodeji nabídne* předmět kulturní hodnoty z oboru archeologie nebo předmět kulturní hodnoty sakrální a kultovní povahy bez osvědčení k trvalému vývozu.

Domnívá-li se stěžovatel, že pouhé zveřejnění seznamu majetkové podstaty úpadce na webových stránkách nepředstavovalo nabídku obchodování (prodeje), pak je třeba připomenout, že již v minulosti Nejvyšší správní soud v opakovaně zmiňovaném rozsudku ze dne 9. 10. 2008, č. j. 9 As 95/2007-69, vyslovil, že jsou-li předměty kulturní hodnoty sakrální a kultovní povahy vystaveny v (kamenné) prodejně, jedná se *eo ipso* o nabídku k obchodování s těmito předměty, ve smyslu ustanovení § 3 odst. 2 zákona č. 71/1994 Sb. K tomu, aby už jen takový postup byl považován za *nabídku k prodeji*, tedy není nutná další aktivita vystavovatele; již jen pouhé vystavení předmětů uvedených v odst. 1 citovaného ustanovení, způsobem uvedeným v odstavci druhém, tedy přímo implikuje *„aktivní a reflektovanou nabídku obchodování s těmito předměty“*, jak se podává ze zmiňovaného rozsudku. Je totiž nutné si uvědomit, že pojem *„nabídka k prodeji“* je zákonem č. 71/1994 Sb., definován autonomně, oproti běžnému chápání tohoto pojmu v obvyklých právních vztazích, přičemž jde o definici širší.

V nyní posuzované věci tak zbývá posoudit, zda lze o *nabídce k prodeji* (ve smyslu předmětné zákonné definice) hovořit i v případech, kdy jsou předměty kulturní hodnoty sakrální a kultovní povahy prezentovány na veřejně dostupné internetové adrese.

Shodně s městským soudem i žalovaným dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že mezi vystavením předmětů kulturní hodnoty sakrální a kultovní povahy v (kamenné) prodejně na straně jedné, a na veřejně dostupných internetových stránkách (společně s fotografiemi a podrobnými popisy daných věcí, včetně odhadní ceny) na straně druhé, existuje vysoká míra podobnosti. Prvním společným znakem je možnost kohokoli tyto prostory navštívit; ta je navíc u internetových portálů umocněna (pro Internet typickým) aspektem teritoriální dostupnosti na celosvětové úrovni. Stejně jako městský soud a žalovaný, i Nejvyšší správní soud zohlednil také hledisko osoby, která má o koupi takového předmětu zájem; bez ohledu na to, zda tyto předměty nalezne v (kamenné) prodejně nebo na webových stránkách v sekci *„Prodej majetku“*, v obou případech může taková osoba zcela opodstatněně dospět k závěru, že jsou nabízeny ke koupi a že může reálně uvažovat o uzavření kupní smlouvy. Potenciální zájemce o koupi přitom v této (přednegociační) fázi není povinen zkoumat, zda prodávající disponuje potřebnými doklady podle zákona č. 71/1994 Sb., ani odvozovat, zda případná absence takového dokladu prodeji zcela brání nebo (jen) způsobuje, že na nabídku nelze nahlížet jako na vážně míněnou či aktuální (do doby, než prodávající osvědčení k trvalému vývozu opatří). Neomezeně dostupné internetové stránky proto představují veřejný prodejní prostor ve smyslu § 3 odst. 2 zákona č. 71/1994 Sb., na němž lze uskutečnit nabídku prodeje. Z pohledu anonymního návštěvníka tedy bylo možné dospět k závěru, že vyjmenované předměty je možné nabýt do vlastnictví, byť zprostředkovaně, skrze insolvenčního správce (a nikoli přímou a jednoduchou objednávkou daného zboží, jako tomu bývá v běžných elektronických obchodech, neboť technické provedení webových stránek http://www.klaudy.com takovou operaci neumožňovalo).

V dojmu, že stěžovatel nabízí dotčené předměty sakrální povahy k prodeji, mohlo utvrdit návštěvníky webových stránek rovněž to, že tyto předměty byly zařazeny právě v sekci „*Prodej majetku*“; tvrzení stěžovatele, že v dané době na svých webových stránkách žádnou vhodnější sekci ke zveřejnění soupisu majetkové podstaty k jednotlivým předmětům neměl, na tomto závěru nemůže ničeho změnit. Pokud jde o zjištění, že stěžovatel u prezentovaných předmětů uvedl nejen jejich popis, ale i odhadní cenu, lze přisvědčit názoru městského soudu, že uvedení této informace samo o sobě (ani ve spojení s jinou okolností) znakem skutkové podstaty daného přestupku není. Dle názoru Nejvyššího správního soudu nicméně i tato skutečnost mohla návštěvníky webových stránek stěžovatele utvrdit v názoru, že jde o věci nabízené k prodeji; uvedení odhadní ceny (namísto ceny pevné) pak mohlo evokovat dojem, že prodej předmětů z majetkové podstaty dlužníka se uskuteční aukční formou, kdy tato odhadní cena bude představovat výchozí platformu pro cenové nabídky potenciálních kupujících. Uvedl-li tedy správní orgán prvního stupně ve výroku svého rozhodnutí, že stěžovatel nabízel předměty sakrální a kultovní povahy v aukčním prodeji, pouze tím vyjádřil, jakou povahu by uveřejněné nabídce přikládal běžný návštěvník webových stránek stěžovatele. Hájí-li se stěžovatel tím, že k aukci předmětů (ve smyslu dražby) na jeho webových stránkách nedošlo a z povahy insolvenčního řízení ani dojít nemohlo, je třeba znovu zopakovat, že pro naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 71/1994 Sb., není potřeba prokázat existenci dalšího aktivního jednání, nad rámec vystavení předmětů uvedených v § 3 odst. 1 citovaného zákona, způsobem uvedeným v odst. 2.

Stěžovateli lze přisvědčit v tom, že správní orgány a městský soud nijak nezpochybnily jeho povinnost uveřejnit soupis majetkové podstaty v insolvenčním rejstříku; tuto povinnost však nelze v žádném případě ztotožňovat s dobrovolným rozhodnutím insolvenčního správce zveřejnit soupis nebo jeho část i na jiných webových stránkách, a to za účelem zvýšení šancí jejich prodeje (stěžovatel, dle svého vyjádření, „*marketingově připravoval budoucí proces aktivního a právně účinného nabízení předmětů z majetkové podstaty*“). Jinak řečeno, zatímco povinnost uveřejnit soupis majetkové podstaty dlužníka v insolvenčním rejstříku vyplývá pro stěžovatele přímo z § 222 insolvenčního zákona, povinnost zveřejnění soupisu na webových stránkách insolvenčního správce v žádném právním předpisu zakotvena není a insolvenční správce tak činí z vlastní iniciativy. Rovněž lze plně souhlasit s městským soudem, že zahrnutí jednotlivých věcí z majetkové podstaty dlužníka do soupisu podle § 217 insolvenčního zákona není vázáno na existenci osvědčení k trvalému vývozu ve smyslu § 2 zákona č. 71/1994 Sb. Bez ohledu na to, zda insolvenční správce již tímto osvědčením disponuje, či nikoli, je povinen dostát své zákonné povinnosti a věc do soupisu pojmout; současně, je-li do soupisu zapsána kulturní památka, sbírka muzejní povahy nebo předmět kulturní hodnoty, musí o tom neprodleně vyrozumět Ministerstvo kultury (§ 224 odst. 4 insolvenčního zákona). Z uvedeného je tedy zřejmé, že stěžovatel nebyl postižen za výkon svých povinností, uložených mu zákonem, ale za činnost, kterou činil nad rámec svých zákonných povinností.

Lze tedy uzavřít, že městský soud nepochybil, aproboval-li závěr žalovaného, že stěžovatel svým jednáním naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 71/1994 Sb. Lze souhlasit i s názorem městského soudu, že dílčí nesprávnosti, které se objevily v odůvodnění druhostupňového správního rozhodnutí, neměly na zákonnost tohoto rozhodnutí žádný vliv, neboť *ratio decidendi* jeho argumentace obstojí.

Nejvyššímu správnímu soudu proto nezbylo, než za podmínek vyplývajících z ustanovení § 110 odst. 1, věty druhé s. ř. s., rozsudkem kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout.

O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady vznikly. Nejvyšší správní soud proto v jeho případě rozhodl tak, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. března 2017

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu